

MEMÒRIES
DE L'ACADÈMIA MALLORQUINA
D'ESTUDIS GENEALÒGICS

**MEMÒRIES
DE L'ACADEMIA MALLORQUINA
D'ESTUDIS GENEALÒGICS**

Nº 5

**© J. Cirera i Prim
A. Morey Tous
A. Pascual
P. de Montaner**

pels seus articles

Reservats tots els drets. Cap part d'aquesta revista pot ésser reproduïda, emmagatzemada en un sistema d'informàtica o transmesa de qualsevol forma o per qualsevol mitjà, electrònic, mecànic, fotocòpia, gravació o altres mètodes sense previ i exprés permís de l'editor de la revista

amb el suport de l'Ajuntament de Palma de Mallorca

**Realitza: Prens Universitaria
c. Terra Santa, nº 5
07001 Palma de Mallorca**

Dep. Legal.: PM 658/93

PRESENTACIÓ

Amb aquest número cinquè de les Memòries de l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics pretenim donar continuïtat a una publicació que, per diverses raons, fa anys que es va interrompre. Recentment, l'Acadèmia ha reprès la seva tasca amb entusiasme i el seu bolletí no podia mancar en aquesta singladura. Per altra banda, el seu contingut anuncia els tipus d'articles que hi tindran cabuda a partir d'ara: no només estudis estrictament genealògics sinó també estudis relacionats amb la història social, de la qual la genealogia és disciplina auxiliar.

Volem agrair a la regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Palma el seu ajut que ens ha permès de reiniciar la col·lecció, i és desig de l'Acadèmia que el present exemplar tinga abundant successió.

Roman Piña Homs
*President de l'Acadèmia Mallorquina
d'Estudis Genealògics*

ÍNDIX

Genealogia de la casa de Montanyans a Mallorca <i>Jaume Cirera i Prim</i>	7
El segrestament del patrimoni Vivot com a conseqüència de la pèrdua del fideïcomis de Desclapés (1746-1753) <i>Antònia Morey Tous</i>	17
Can Berard del carrer del Sol, más tarde Can Escoffet <i>Aina Pascual</i>	25
La pobreza estamental en el brazo noble mallorquín: el ejemplo de los Morey <i>P. de Montaner</i>	35

Genealogia de la casa de Montanyans a Mallorca

†*Jaume Cirera i Prim*

[*Nota del consell de redacció.*- Don Jaume Cirera i Prim, membre fundador de l'Acadèmia Mallorquina d'Estudis Genealògics i el més renombrat dels genealogistes mallorquins del nostre segle juntament amb el desaparegut Don Josep Ramis de Ayreflor i Sureda, va passar d'aquesta vida el 1989. Amb la seva mort, els seus riquíssims fons de material genealògic, producte d'investigacions als arxius mallorquins que dugué a terme al llarg de tota la seva vida, han quedat en situació de difícil accés per als estudiosos, puix no en va fer donació a cap institució pública ni privada i romanen en mans dels seus hereus. De moment, i fins que aquests no en prenguin decisions, l'Acadèmia ha decidit fer-se eco de l'encàrrec de la publicació de treballs genealògics que la Societat Arqueològica Lul·liana feu a Don Jaume Cirera i Prim en sessió del dia 30 de gener de 1983, i que l'autor no va dur a terme per raons que desconexem¹.

Així doncs, per començar, presentam la genealogia dels Montanyans, ordenada d'acord amb les fitxes i esquemes que el propi Don Jaume trameté -com era usual en ell- a un membre de l'Acadèmia que n'estava interessat. A partir d'ara, altres treballs d'aquest tipus seran publicats, bé tenint en compte còpies que foren lliurades per ell, bé amb material que -donat el cas- sigui facilitar pels seus hereus].

Antecedents

- L'any 1310, Guillem de Montanyans adquirí en emfiteusi una finca al rei d'Aragó².
- L'any 1327 Guillem de Montanyans (fill de l'anterior) i sa mare Guillema veneren l'alqueria Canet a Berenguer Desbach³. Testà l'any 1348 davant el notari Guillem d'Olives nomenant marmessor Jaume de Tudela i citant els seus germans Bernat, Bartomeu, Arnau, Margalida i Mansília de Montanyans.
- Arnau de Montanyans testà el 3 de maig de 1345 davant el notari Julià Destorrent, i deixà una filla anomenada Francisca que fou casada amb Bernat Albert.
- Altre Arnau de Montanyans, l'any 1355, apareix a una instància sobre les aigües de la cèquia d'En Baster juntament amb altres tres moradors de la vall de Canet.⁴
- L'any 1421 Guillem de Montanyans era capità de tres naus. Una, de Pere de Sagarra, altra de Pere de Déu, i altra del ciutadà barceloní Pere de Montrós, la qual capitania li fou atorgada per la reina Maria d'Aragó amb lletres patents de 12 d'octubre de 1420 lliurades a Calatayud, segons consta a un instrument del notari Gabriel Abeyar del 16 de febrer de 1421.

Filiació continuada

I. SIMÓ DE MONTANYANS

Ciutadà, propietari de l'alqueria Galdent a Lluçmajor.

Testà el 15 de juliol de 1403 davant el notari Joan de Puig i tornà fer-ho el 16 de desembre de 1407 davant el notari Pere de Santpere.

El 16 d'abril de 1385 adquirí l'alqueria d'En Puig a Antoni Puig i Andreua sa muller, per preu de 133 £, davant el notari Francesc Bonet.

El 22 d'abril de 1404 estableix a favor de Ramon Prats una alqueria franca d'alou anomenada d'En Guillem Company, a Lluçmajor, que ell mateix havia comprat per la cúria del batle d'aqueixa vila. A l'acta, davant el notari Joan de Puig, dia 22 de març de 1404, s'indica el preu de venda: 40 sous alodials i 26 £ 8 sous censals pagadors per la festa de Sant Marc i duits a Ciutat.

Casà en primeres noces amb Valentina [Valentí] (data desconeguda).

Casà en segones noces, el dia primer d'octubre de 1380, amb Magdalena Simó, dotada amb 100 £, filla de Berenguer Simó i de Blanca Masroig, propietaris d'una alqueria a Lluçmajor: Punxuat, part de la qual fou heretada pels Montanyans. Magdalena era viuda en primeres noces de Mateu Abraham, natural de Lluçmajor, i testà el 25 de maig de 1412 davant el notari Joan de Puig, i la seva mare ho feu el 15 de juliol de 1403 davant el mateix (era filla de Lluçqueta i germana de Bernat Masroig).

De la primera dona:

I.1. Pere de Montanyans

Ciudadà, morador a Manacor.

Mort el 1409 *circa*.

Casà en primeres noces amb Francesquina.

Casà en segones noces amb Blanca Seguí, filla de Jaume Seguí i de Saura, i germana de Joan i Jaume Seguí, tots de Manacor. Fou dotada amb 50 £ davant el notari Joan de Puig, dia 23 de febrer de 1406. En enviudar de Pere de Montanyans, contragué segones noces amb Nadal Tallades, fill d'un altre Nadal Tallades, ambdós de Campos. En aquesta ocasió fou dotada amb 50 £ davant el notari Joan de Puig, dia 6 de setembre de 1409.

Filla de Pere de Montanyans i de la seva segona dona:

I.1.1. Catalina de Montanyans

Casà amb Bernat Pastors, propietari de l'alqueria Garonda a Lluçmajor.

Fills de Simó de Montanyans i de la seva segona dona:

I.2. Miquel de Montanyans

Ciudadà (segueix en el número II).

I.3. Bàrbara de Montanyans

Ciudadà amb Jaume Frígola, ciudadà, morador a Lluçmajor.

I.4. Jaumeta de Montanyans

Casà amb Llorenç Batle, propietari de la meitat de l'alqueria Ayreflor a Sencelles, fill de Bernat Batle.

Fou dotada amb 300 £ davant el notari Joan de Puig el 9 de janer de 1397.

I.5. Catalina de Montanyans

Casà amb el mercader Ramon Arbona, morador a Sóller.

I.6. Antònia de Montanyans

Casà amb Bartomeu Thomàs, natural de Lluçmajor, fill de Jaume Thomàs i de Catalina (1404). Fou dotada amb 200 £

I.7. Mateu de Montanyans

Casà l'any 1400 amb Pere Bauzà, fill d'altre Pere Bauzà, ciutadans moradors a Sant Joan. Fou dotada amb 400 £ . Testà el 27 de janer de 1422 davant el notari Joan de Puig. Sepultada a la tomba dels Montanyans, parròquia de Santa Eulàlia, Ciutat.

I.8. Magdalena de Montanyans

Casà amb Jaume Company, ciutadà. Fou dotada amb 400 £ davant el notari Joan de Puig, dia 20 de desembre de 1411.

I.9. Bartomeu de Montanyans

Ciutadà.

I.10. Simó de Montanyans

Ciutadà.

II. MIQUEL DE MONTANYANS

Ciutadà.

L'any 1438 apareix cedint en arrendament el seu ramat de Galdent. 350 cabres⁵.

Casà amb Catalina Moragues.

Fills seus:

II.1. Simó de Montanyans

Ciutadà, morador a Lluçmajor.

II.2. Miquel Montanyans

Ciutadà (segeuix en el número III).

II.3. Joan de Montanyans

Ciutadà.

Casà amb Bàrbara Llorenç, filla del mercader-ciutadà Bartomeu Llorenç i de Francesquina. Fou dotada amb 1.000 £ davant el notari Gabriel Abeyar, dia 28 de maig de 1444.

III. MIQUEL DE MONTANYANS

Ciutadà.

Suceí en la propietat de Galdent.

Casà amb Elisabet Morey.

Consta com a venedor destacar de ramat a Lluçmajor (vgr. el 1457)⁶.
testà el ? de ? de 1460 davant el notari Bartomeu Çametla.

Fills:

III.1. Jaume de Montanyans

Ciudadà militar i Dr. en Drets (segueix en el número IV).

III.2. Simó de Montanyans

Ciudadà militar. Morí fadrí.

III.3. Tadeu de Montanyans

Ciudadà militar.
Mort sense successió.

III.4. Catalina de Montanyans

III.5. Joan de Montanyans

Ciudadà militar. Morí fadrí.

III.6. Magdalena de Montanyans

Casà amb el seu cosí germà (de part de mare) Bartomeu Morey, ciudadà, hisendat a Muro.
Deixaren successió.

III.7. Elisabet de Montanyans

[Casà en primeres noces amb el seu cunyat Bartomeu Morey, vidu de Magdalena de Montanyans; i en segones amb el Dr. Lluçia de Colomines, metge originari de Perpinyà]⁷.
Morí abans de 1497.
Amb successió del segon marit.

III.8. Pere de Montanyans

Ciudadà militar.
Jurat per l'estament dels ciutadans militars l'any 1475.
Càsa amb Jaumeta Cirera, filla d'Arnau Cirera i d'Esclarmonda. L'esponsalici fou protocolitzat pel notari Bartomeu Çametla, dia 22 de juny de 1459.

Filla:

III.8.1. Joana de Montanyans

Casà amb Tomàs de Malferit, donzell. Amb successió.

IV. JAUME DE MONTANYANS

Ciudadà militar i Dr. en Drets.
El 1461 apareix manumitint el seu esclau Simó per 40 £ , davant el notari Gabriel Salvà.

Jurat per l'estament dels ciutadans militars els anys 1466 i 1485.

Síndic del Regne de Mallorca a Barcelona l'any 1478.

Cedia en arrendament els seus ramats i pastures de Galdent (vgr. el 1490), apareix com a venedor dels vins de la mateixa possessió (vgr. el 1481), i consta que també en comercialitzava el carbó (vgr. el 1490)⁸.

Testà el 10 de març de 1472 davant el notari Joan Porquer.

Casà amb Marió de Verí.

Fills:

IV.1. Nicolau de Montanyans

Ciudadà militar i Dr. en Drets (segeix en el número V).

IV.2. Miquel de Montanyans

Ciudadà militar

testà l'any 1513 davant el notari Nicolau Thomàs. Nomenà hereu usufructuari el seu germà Simó, i hereus propietaris els seus nebots Jaume (V.1.), Simó (V.2.) i Margalida (V.6.)

IV.3. Magdalena de Montanyans

Casà amb Arnau de Puigdorfilà, donzell.

IV.4. Joanot de Montanyans

Ciudadà militar.

Casà amb Beatriu Rossinyol [contra la voluntat dels Montanyans]⁹, filla del ciudadà militar Jeroni Rossinyol de Sagrañada i de Antònia Reyes-Desvilar.

IV.5. Elisabet de Montanyans

Casà amb el donzell Arnau Moix, dotada amb 2.000 £ segons instrument notarial davant el notari Gabriel Salvà.

Deixà successió.

IV.6. Jaume de Montanyans

Prevere.

Testà el 30 de juliol de 1534¹⁰.

A més, Jaume de Montanyans deixà una bastarda.

IV.7. Antònia Montanyans

Casà amb Gregori Serra

V. NICOLAU DE MONTAYANS

Ciudadà militar i Dr. en Drets.

Succesí en la propietat de Galdent i Punxuat.

Testà el 27 de desembre de 1515.

Morí pel gener de 1516 (?).

Casà amb Beatriu de Berard, filla del donzell Jaume de Berard i de Margalida de Santjohan. Beatriu testà el 27 de maig de 1553.

Fills:

V.1. Jaume de Montanyans

Ciudadà militar (dresprés cavaller) i Dr. en Drets.

Nat a Manacor el 6 d'octubre de 1493. Bover diu que a la casa que a mitjans del segle XIX hi posseïa el Marquès d'Ariany, i explica que nasqué a Manacor perquè els seus pares "*habían salido tres meses antes de la capital, huyendo los estragos que hacía el contagio*"¹¹.

Rebé els ordes menors el 25 de març de 1501, essent de set anys d'edat, però no continuà la carrera eclesiàstica.

Succeí en la propietat de Galdent i Punxuat, de les quals cedia en arrendament el ramat i les pastures baix règim de companyia (vgr. el 1523)¹².

Jurat per l'estament dels ciutadans militars els anys 1523 i 1531.

Doctor em ambdós Drets per la Universitat d'Avinyó (abans de l'any 1529)¹³.

Fou capità i assistí amb l'Emperador en vàries campanyes nord-africanes. Obtingué el cavalleratge en data que desconeixem, però forçosament després de l'any 1531 (en què era ciudadà militar) i abans del 1545 (en què fou jurat en cap).

Comissionat el 1541 per a rebre Carles V a Mallorca.

Regent de la Reial Cancilleria de València, i des del 1550 de la de Cerdenya.

Testà a Càller el 3 de març de 1556 davant el notari Jeroni Marsot.

Morí a Càller el 14 de març de 1556.

Casà amb Catalina Fuster, filla del donzell Felip Fuster.

No tingué successió.

Fideicometé en favor del seu germà Nicolau de Montanyans (número V.5). És autor de la *Disputatio de armis clericorum et religiosorum non minus elegans quam subtilis edita a circumspecto milite et clarissimo Utriusque Juris Doctore Domino Jacobo Montañans Majoricensi*, València, 1536.

A Ciutat, posseï les cases que conformen l'actual Can Moragues del Recó, a la plaça de Sant Francesc: *sitis in angulo qui est ante scalas ponte Sancti Francisci et ante domum magnifici Petri Georgii Puigdorfila*, que abans havien estat propietat de la família Santjohan¹⁴.

V.2. Simó de Montanyans

Ciudadà militar.

Era viu l'any 1513.

Sembla que morí fadrí.

V.3. Pere-Pau de Montanyans

Ciudadà militar.

Modrí fadrí.

V.4. Nicolau de Montanyans

Ciudadà militar i Dr. en Drets.

Nat el 15 de novembre de 1495.

Rebé els ordes menors el 6 de desembre de 1506.

Nomenat pàrroc de Manacor als catorze anys d'edat (en renuncià el 1562)¹⁵

Canonge de la Catedral de Mallorca per proressori firmat el 9 d'agost de 1510, no tenint encara els quinze anys d'edat. Més tard obtingué la dignitat de sacrista.

Com a tal, fundà un benefici a la Catedral de Mallorca el 4 d'agost de l'any 1564, a la capella de Sant Antoni de Viana, nomenant-ne protector el donzell Jaume de Togores¹⁶. Inquisidor apostòlic de Mallorca des de l'any 1541.

Testà el 15 de jener de 1565 davant el notari Miquel Serra. Feu hereu el seu nebot Umbert de Togores, fill de la seva germana Elisabet de Montanyans (número següent).

Morí el 4 de febrer de 1565. Fou soterrat a la Catedral el dia 5 de febrer de 1565. A Ciutat, posseï l'actual Can Moragues del Recó, herència del seu germà Jaume.

V.5. Elisabet de Montanyans

Casà amb el donzell Miquel-Joan de Togores, fill menor del donzell Umbert de Togores i de Montserrat Ballester, barons de Lloseta.

La seua dot fou de 2.000 £ .

Es dividí els béns dels Montanyans amb la seva germana Joana de Montanyans (número V.7), i els trameté fideicomissats als seus descendents Togores.

V.6. Margalida de Montanyans

Casà amb el seu cosí Arnau Moix, donzell, fill d'Elisabet de Montanyans (número IV.5).

Morí sense successió.

V.7. Joana de Montanyans

Propietària de la meitat dels béns dels Montanyans (vegeu el número anterior). Casà l'any 1516 amb el donzell Pere de Malferit, cosí seu, fill del donzell Tomàs de Malferit i de Joana de Montanyans (número III.4.1.).

Aportà un fideicomís de Montanyans als Malferit descendents seus.

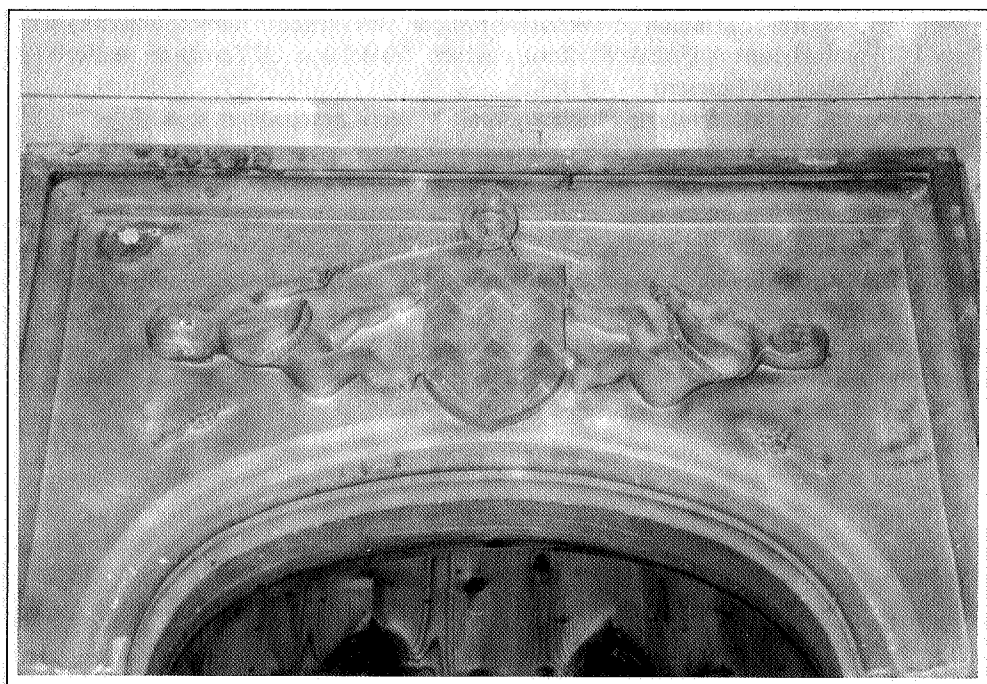
Heràldica

Les dues pedres armeres dels Montanyans més conegudes són el blasó del portalet del Sacristanat (fig. 1) i un altre que es conserva al Museu de Mallorca (fig. 2), tots dos del segle XVI. El primer d'ells és segur que fou fet per Nicolau de Montanyans [número V] puix al mateix pati s'hi veuen les armes dels Montanyans partides amb les dels Berard, que corresponen a la seva dona Beatriu de Berard i que són, doncs, armes d'aliança matrimonial.

Pel que fa al segon, no es sap d'on procedeix.

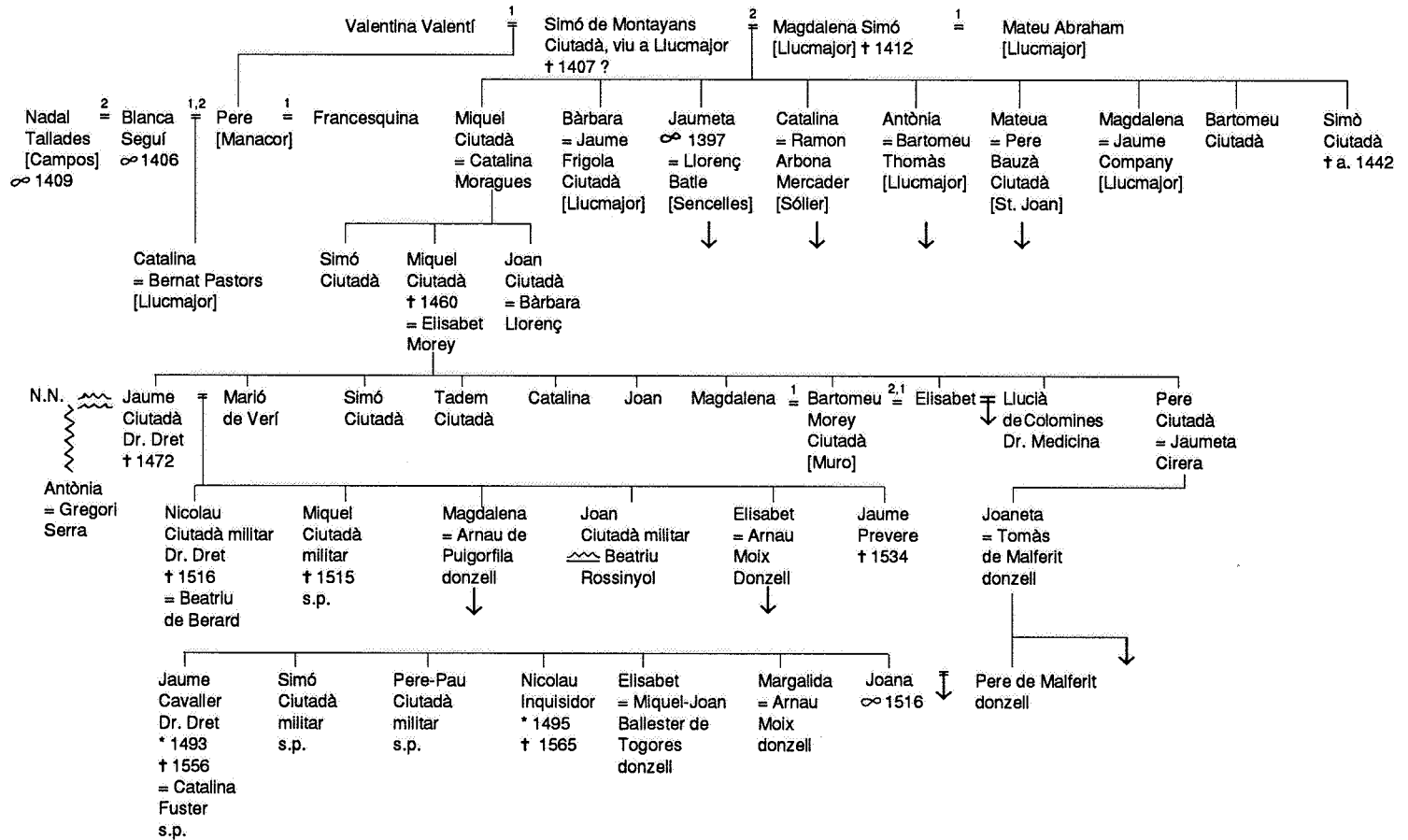
Figura 1. Armes dels Montanyans. Portal del pati de la casa que reformaren Nicolau de Montanyans (†1516?) i la seva dona Beatriu de Berard. Actual edifici del Sacristanat, Palma. Foto Donald G. Murray.

Figura 2. Armes dels Montanyans, segle XVI. Portal de procedència desconeguda. Museu de Mallorca, Palma.

TAULA GENEALÒGICA ELS MONTANYANS

Matrimoni
 II. legítimtat
 Matrimoni amb violència

NOTAS

- (1) *Bolletí e la Societat Arqueològica Lul·liana*, XL, Palma, 1984, p. 374.
- (2) Arxiu Capitular de Mallorca.
- (3) Pergamí conservat a l'Arxiu Capitular de Mallorca.
- (4) Arxiu Capitular de Mallorca.
- (5) C.F. Bartolomé Font Obrador, *Historia de Llucmajor*, II, Palma, 1974, p. 83.
- (6) *Ibid.*, però l'autor creu que es tracta del seu pare homònim.
- (7) [Dada de P. de Montaner].
- (8) *Id.*, pp. 83-84.
- (9) Cf. ARM, Prot. T-453: 63 [nota de P. de Montaner].
- (10) El 1515 figura entre els *homes de honor* relacionats a la mostra militar. Apareix amb 2 cuirasses, 1 cosselet, 1 llança i 1 ballesta, amb el càrrec de capità dels homes del gremi de teixidors de lli (vegeu Francisco Sevillano Colom, "Mallorca y la defensa de Bugía", *Boletín de la Sociedad Arqueológica Luliana*, XXXIII, Palma, 1971).
- (11) Joaquín María Bover, *Biblioteca de escritores baleares*, I, Palma, 1868, p. 506, nº 744.
- (12) Bartolomé Font Obrador, *Historia de Llucmajor*, III, Mallorca, 1978, pp. 116-117.
- (13) *Ibid.*
- (14) Cf. Lorenzo Pérez Martínez, *Las visitas pastorales de don Diego de Arnedo a la Diócesis de Mallorca (1562-1572)*, I, Palma, 1963-1969, p. 113, nº 186.
- (15) *Id.* p. XLIX.
- (16) *Id.*, p. 252, nº 480*.